

Linköping den 10 februari 1992

Marita Ericson

Jag översänder utlovade handlingar i kopior att behållas. Där ingår också några vägkartor med gästgivaregårdar och vägvägar, om det kan vara av intresse. Att märka är, att kartan från 1830 visar vägsträckor i hela och halva fjärdingsväg, det vill säga 1/4 och 1/8 gamla mil. Den gamla milen var c:a 10.690 meter.

Min släktforskning i Landeryd kan möjligen ha intresse för Landeryds Hembygdsförening. Min förhoppning är också att de namn som finns förtecknade i dessa papper kan vara av intresse för släktforskare, och att jag därigenom kan få kontakt med andra forskare till ömsesidig hjälp.

Några rader om korpralen Fredrik Hilds släktskap med "Brita i Sörby" som levde och verkade i Sörby från 1719 (och kanske tidigare) till 1775.

"Brita i Sörby" och Erik Larsons äldsta son Lars Eriksson född 1720 brukade Wimarka och senare Degeryd i Vårdsberg. Lars var gift med en bonddotter Lena från Anestad i Vårdsberg. Lars yngste son som var Lenas första fick namnet Jacob och var född i Vårdsberg 1781 han blev sockenskräddare i Törnevalla, tidvis med 3 gesäller anställda. Han tog släktnamnet Wålander efter en morbror som var marinförvaltare. Jakob gifte sig med en bonddotter från Lingham. Deras son Lars Wålander född i Törnevalla 1820 blev torpare och kyrkovaktmästare samt ringkarl i Törnevalla. Han var gift med Knekt-dottern Anna Brita Hansdotter Laudon. Hon kallades allmänt Lars Mora, hon anlätades att laga mat vid bröllop, födelsedagar mm. Lars och Anna Brita fick 7 barn. Äldste sonen var undertecknads farfar.

Den näst äldste sonen blev korpral med knektnamnet Hild. Han hette Lars Fredrik och var född i Törnevalla 22/10 1846. Han friköpte enligt muntlig uppgift knekttorpet. Det han kallade Fredriksborg, beläget i Landeryd. Fredriksborg blev betraktat som mönstersmåbruk. Av den anledningen blev det besökt av lantbruksfolk från länet. Fredrik Hild var gift med Albertina född 8/8 1847 död 24/6 1926. Fredrik dog 13/8 1927.

Deras barn:

- 1) Karl Fredrik Hild, född 30/7 1874. Han var knekt som fadern. Gift men barnlös. Dog 7/2 1933.
- 2) Anna Matilda Hild, född 21/1 1880, död 1/6 1937, ogift och barnlös.
- 3) Erik Theodor Hild född 22/5 1884 död i februari 1960. Han fick 3 söner. Erik var postiljon i Kalmar.

Anna Hild levde kvar på Fredriksborg efter föräldrarnas död, till sin död. Hon bodde på övervåningen. En arrendatorfamilj bodde på bottenvåningen. Efter Annas död sålde Erik, Fredriksborg till arrendatorn Sjödin. - En son till arrendatorn drev Sjödins Cykelverkstad i den numera rivna lilla röda stugan mitt för Baptistkyrkan på Klostergatan. Folke Sjödin som nu bor på Fredriksborg kan säkert komplettera eller rätta mina uppgifter.

Jag har fotografi på Fredrik Hild, civil, samt möjligen också på Anna.

Med vänliga hälsningar

Torgny Wålander

Torgny Wålander, Elsa Brändströmsgata 5, 582 27 Linköping, telefon 12 58 78

Linköping den 10 januari 1992

BRITA I SÖRBY

När och var Brita föddes går troligen inte att få svar på. När hon dog 1775 säges att hon var 76 år gammal. Hon kan mycket väl ha varit några år äldre. Troligen var hon född något av åren 1697 till 1699.

När hon gifte sig den 1 november 1719 kunde hon ha varit 20 till 22 år gammal. Hon bodde redan i Sörby före äktenskapet. Hon kallades Piga, vilket betyder att hon var ogift, visst kunde hon ha haft tjänst som piga, men hon kunde också ha varit hemma hos föräldrarna.

Den man som hon gifte sig med, Eric Larsson i Sörby, var inte Dräng, vilket hade betytt att han var ogift. Men det står inte änkomman, följaktligen var han inte gift tidigare. Att han inte kallades Dräng kan bero på att han redan var etablerad arrendator som på den tiden kallades brukare. Brukare under Sturefors, som ägde hela Sörby by. Han var troligen 25 år gammal. När han dog den 3 maj 1736 uppgavs åldern till 41 år.

Eric och Brita fick 5 barn, varav en dödfödd son. Det första barnet kom 1720 och det sista 1731. Äktenskapet varade drygt 16 år.

Brita gifte om sig med Jöns Svensson 1737. Han var 26 år och hon 38-40 år. Hon får med Jöns 2 barn, 1738 respektive 1740. Det första av dessa dör 1739. Äktenskapet blir kortvarigt bara 4 år, Jöns dör 1741 endast 30 år gammal.

Brita i Sörby gifter sig för tredje gången 1742 med Drängen Eric Larsson som bara var 21 år gammal, ett år yngre än Britas äldsta son. Hon var nu 43 till 45 år gammal. Det blev inga fler barn för Brita, men 7 barn hade hon fött. Att märka är att Britas första och sista män båda hette Eric Larsson.

När Brita i Sörby dör 1775 av ålderdomssvaghet är hon 76 till 78 år gammal. Det tredje äktenskapet varade i 32 år och 7 månader.

Den tredje mannen, som överlevde Brita, omkom 3 år senare 1778 då han "krossades vid en vådlig händelse i en sandgröp." Han var då 57 år gammal.

Visst var Brita i Sörby, tycker jag, en märklig kvinna. På något vis hade hon stor dragningskraft på unga män, på grund av fördelaktigt utseende eller som ett resonemangsparti. Jag vill tro på det förra. Det förekommer även i vår tid att unga män tycker om mogna kvinnor, och mogna kvinnor föredrar unga män. Vi kan inte få vetskap om Brita i Sörbys utseende, men anskrämlig var hon säkert inte.

Torgny Wäländer

Torgny Wäländer en sentida avkomling av Brita i Sörby.